

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı Fahrettin Koca tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 04/08/2023

Gülüstan Kılıç KOÇYİĞİT

Kars Milletvekili

6 Şubat depremlerinin üzerinden tam 6 ay geçmiştir. Deprem sonrasında kadına yönelik şiddetle mücadele mekanizmalarının ve şiddete maruz bırakılan ya da risk altında olan kadın ve çocukların durumuna dair sunulan raporlar ve saha gözlemleri, depremden etkilenen illerde kadınların yaşadığı zorlukları gözler önüne sermektedir. Kadınlar çadır, konteyner veya barakalarda kalmakta ve temel ihtiyaçlarını karşılamakta güçlük çekmektedir. Maddi destek ve hukuki danışma gibi ihtiyaçları yetersiz kalmakta, genç kadınlar eğitimlerini sürdürme ve duygusal yükü başa çıkma ihtiyacı duymaktadır. Şiddet ortamından uzaklaşan kadınlar dahi desteklere erişimde zorluk yaşamakta ve erkeklerin şiddetini tekrar yaşamaktadırlar. Uygulamalarda tutarsızlıklar ve standartlaşma eksikliği nedeniyle kadınlar destek taleplerini yerine getirmekte güçlük çekmektedirler ve can güvenlikleri risk altında kalmaktadır. Kadınların şiddetle mücadele ettiği ve kolluk kuvvetlerinin sorumluluğunu yerine getirmediği vakalar yaşanmıştır.

Yaşanan bu zorluklar, toplumsal cinsiyet perspektifi eksikliği ve etkin çalışmayan destek mekanizmaları nedeniyle artmakta ve kadınların güvenlikleri ve ihtiyaçları göz ardı edilmektedir. Toplumsal cinsiyet eşitsizliği odaklı bir afet yönetim planı ve şiddetle mücadele acil eylem planının eksikliği, deprem bölgelerinde ve göç edilen illerde kadınların karşılaştığı engelleri daha da zorlaştırmaktadır. İhtiyaç temelli ve toplumsal cinsiyete duyarlı destek mekanizmalarının eksikliği, hizmet standardının olmaması ve kötü uygulamaların cezalandırılmaması, kadınların ihtiyaç duydukları desteklere erişimlerini engellemektedir.

Bu bağlamda, kadına yönelik şiddetle mücadele mekanizmalarının ve sosyal desteklerin niteliğinin artırılması ve toplumsal cinsiyet perspektifiyle yönetilmesi, deprem sonrasında yaşanan sorunları en aza indirmek için faydalı görünmektedir. Kadınların güvenlikleri, hakları ve ihtiyaçları göz önünde bulundurularak etkin çalışan bir destek mekanizması oluşturulması, deprem bölgelerinde yaşanan zorlukları azaltacak ve kadınların hayatlarını yeniden kurmalarına yardımcı olacaktır.

Bu bağlamda;

1. Deprem bölgelerindeki çadır kentlerde yaşayan kadınların ve çocukların psikososyal sağlığı ve ruh sağlığına yönelik hangi tür destek ve hizmetler sağlanmaktadır? Sağlık Bakanlığı olarak bu hizmetlerin niteliği ve etkinliği üzerine yapılan bir değerlendirme var mıdır?
2. Şiddet mağduru olan kadınlar ve çocuklar için acil sağlık hizmetlerine erişim konusunda hangi önlemler alınmıştır? Hangi sağlık kurumları ve birimlerinde şiddet mağdurlarına yönelik hizmetler sunulmaktadır?
3. Deprem sonrasında kadınların çadır kentlerde yaşadığı hijyenik koşullar ve salgın hastalıklara yönelik risklerle ilgili olarak Sağlık Bakanlığı tarafından yapılan inceleme ve önlemler nelerdir?
4. Kadına yönelik şiddetin önlenmesi ve şiddet mağduru olan kadınların tespiti konusunda sağlık personeli için eğitim programları düzenlenmekte midir? Bu konuda sağlık personeli tarafından yapılan müdahaleler ve tespitlerin etkinliği değerlendirilmekte midir?
5. Deprem bölgelerindeki kadınların cinsel sağlık hizmetlerine erişimi nasıldır? Bu konuda yapılan çalışmalar ve sağlık hizmetlerinin niteliği hakkında bilgi verebilir misiniz?
6. Deprem sonrasında çocuklar arasında yaşanan travma ve psikososyal sorunlara yönelik Sağlık Bakanlığı tarafından hangi tür tedbirler alınmıştır? Çocukların ruh sağlığına yönelik hizmetlerin niteliği ve yaygınlığı hakkında bilgi verebilir misiniz?
7. Deprem bölgelerinde kadınlara yönelik şiddetle mücadelede farkındalık ve önleme çalışmaları için hangi tür kampanyalar ve eğitimler düzenlenmektedir?
8. Sağlık Bakanlığı, deprem sonrasında kadınlara yönelik şiddet ve psikososyal sorunlarla ilgili olarak diğer bakanlıklar ve sivil toplum kuruluşlarıyla iş birliği içinde hangi tür projeler yürütmektedir?
9. Deprem bölgelerindeki sağlık kurumları ve birimlerinde kadınlara yönelik şiddetle mücadele ve psikososyal destek hizmetleri için uygun personel ve ekipmanlar sağlanmaktadır mıdır?
10. Sağlık Bakanlığı olarak deprem sonrasında kadınların ve çocukların yaşadığı zorluklar ve ihtiyaçlar doğrultusunda önümüzdeki dönemde planladığınız çalışmalar ve projeler var mıdır?
11. Verilerinize göre, deprem bölgesinde çocuk yaşta gebe olan ve doğum yapan çocukların sayısı, bu sayıların illere göre dağılımı ve suç duyurusunda bulunma durumu nedir?